

Uchwała Nr
Rady Miasta Krakowa
z dnia

w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa
w zakresie powołania „Nocnego Burmistrza”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. 2018 poz. 994, 1000, 1349, 1432) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Ustala się dla Prezydenta Miasta Krakowa kierunki działania polegające na podjęciu wszelkich możliwych, koniecznych i prawnie dopuszczalnych działań dążących do powołania stanowiska nocnego burmistrza, który przewodniczyłby komisji złożonej z przedstawicieli różnych grup społecznych zainteresowanych tym by życie nocne w mieście funkcjonowało prawidłowo.

§ 2.

W skład komisji burmistrza nocnego powinni wchodzić przede wszystkim przedstawiciele następujących grup społecznych: mieszkańców dzielnic, w których koncentruje się życie nocne, właścicieli i pracowników: klubów, restauracji i barów, branży turystycznej, bazy noclegowej, taksówkarzy, przewodników miejskich, straży miejskiej, policji, pracowników naukowych zajmujących się tą tematyką, przedstawicieli NGO i aktywistów miejskich zajmujących się tą tematyką, radnych dzielnic z tych obszarów, radnych miasta, urzędników z Wydziałów Kultury, Promocji i Turystyki, Zarządu Transportu Publicznego.

§ 3.

Do kompetencji burmistrza nocnego oraz jego komisji należałoby:

- a) Prowadzenie dialogu pomiędzy tymi grupami oraz wspólne wypracowywanie najlepszych rozwiązań, które następnie byłyby przedstawiane Prezydentowi i Radzie Miasta

- b) Czerpanie wzorców funkcjonowania miasta w nocy z miast, które rozwijają turystykę i mają w tym bogate doświadczenia

§ 4.

Problemami i zagadnieniami na których skoncentrować miałby się burmistrz nocny i jego komisja są m.in.:

- komunikacja nocna i poprawienie jej efektywności
- hałas generowany przez osoby imprezujące i radzenie sobie z nim
- oświetlenie miasta
- bezpieczeństwo w nocy w miejscach w których kumuluje się ruch
- ustanowienia nocnego telefonu alarmowego
- utrzymanie czystości w nocy i nad ranem
- polityka parkingowa w nocy
- dbanie o kompromis pomiędzy mieszkańcami a branżą turystyczną i gastronomiczną oraz rozstrzyganie sporów na linii mieszkańcy – biznes
- wypracowanie regulacji wobec klubów i pubów by z jednej strony umożliwić im funkcjonowanie i rozwój a z drugiej wspólnie podnosić komfort życia mieszkańców w obszarze kumulacji życia nocnego
- udostępnianie toalet turystom w obszarze kumulacji życia nocnego przez gastronomię
- dbanie o warunki pracy pracowników klubów, barów i restauracji
- regulacja sprzedaży alkoholu w nocy w obszarze kumulacji życia nocnego miasta
- dbanie o rozwój gospodarczy miasta nocą
- powołanie instytucji nocnych wolontariuszy
- dostosowanie oferty kulturalnej miasta do funkcjonowania gospodarki nocy w tym godziny funkcjonowania instytucji kultury w porze wieczornej i nocnej
- uwzględnienie w kreowaniu nocnego życia miasta wieczornych imprez kulturalnych

§ 5.

UMK powinien przeprowadzić szeroką kampanię informacyjną skierowaną do odpowiednich grup społecznych celem poinformowania jakie są zadania i kompetencje burmistrza nocnego i jego komisji.

§ 6.

Wnioskuje się do Prezydenta Miasta Krakowa o przedstawienie Radzie Miasta Krakowa informacji na temat przeprowadzonych działań, o których mowa w § 2 i 3 do dnia 31 sierpnia 2019 i następnie w okresach półrocznych oraz o powołanie samej instytucji najpóźniej do końca 2019 roku tak by na sezon turystyczny 2020 burmistrz nocny i jego komisja już funkcjonowali.

§ 7.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 8.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Takich burmistrzów (night mayors) ma już kilkadziesiąt miast na świecie. Wśród z nich są między innymi: Amsterdam, Tuluza, Praga, Nowy Jork, Paryż, Zurych, Londyn, Berlin. Poniżej przedstawione uzasadnienie jest wybraną częścią tez i wniosków pokonferencyjnych konferencji pt. Miasta Historyczna 3.0 w szczególności panelu dotyczącego współczesnych miast historycznych zmagających się nadmierną turystyfikacją, która odbyła się w Krakowie w marcu 2018 i której uczestnikami byli m.in. burmistrz nocny Tuluzy Christophe Vidal oraz burmistrz nocny Amsterdamu Mirik Milan. Wnioski z konferencji, która odbyła się pod patronatem Prezydenta Jacka Majchrowskiego opracowali Bartłomiej Walas oraz z tego konkretnego panelu Prof. Piotr Zmyślony. Poniżej subiektywny wybór najważniejszych fragmentów:

„Długookresowym skutkiem turystyfikacji miast historycznych jest ich gentryfikacja mieszkaniowa i handlowa, w efekcie której następuje stopniowy odpływ dotychczasowych mieszkańców, wypychanych w sensie ekonomicznym i społecznym z atrakcyjnych dzielnic historycznych. Proces ten wywołuje konflikty na linii mieszkańcy – turyści. W kontekście powyższych problemów należy rozpatrywać problematykę gospodarki nocy (*nighttime economy*), która w coraz większym zakresie obejmuje miasta historyczne. Rozwój nocnej działalności kulturalno-rozrywkowej, gastronomicznej, handlowej, rekreacyjnej i branż towarzyszących – mimo ich dużej atrakcyjności turystycznej – generuje i skupia konflikty wynikające z rozbieżności interesów miasta nocnego z miastem dziennym, które w nocy śpi i

chce odpocząć. Gospodarka nocy obwarowana jest zatem dużą liczbą przepisów zakazujących i nakazujących pewne działania, zaczynając od ciszy nocnej, a kończąc na egzekwowaniu czasu pracy. Ponadto nie jest ona spójna i silna kapitałowo, często podejmowana jest przez pasjonatów, artystów i ludzi kreatywnych, którzy tworzą klimat miasta. Biorąc to pod uwagę, w ostatnich latach w wielu miastach powołano nocnych burmistrzów (*night mayors*), zadaniem których jest zarówno wsparcie nocnych branż, jaki łagodzenie negatywnych skutków ich działalności.

W Tuluzie opracowano „Białą księgę gospodarki nocy” zawierającą opis stanu podaży usług nocnych oraz wyniki badań mieszkańców dotyczące oczekiwań w zakresie rozwoju usług kulturalnych, transportowych, zdrowotnych, bezpieczeństwa i innych. W Amsterdamie burmistrz nocny stoi na czele organizacji pozarządowej współfinansowanej przez przedsiębiorstwa oraz władze miasta, zatrudniającej 20 osób oraz posiadającej zarząd oraz radę doradczą. Podstawą funkcjonowania instytucji w Tuluzie jest także współdziałanie podmiotów tworzących gospodarkę nocy w ramach stowarzyszenia Toulouse Nocturne. Z jednej strony obaj nocni burmistrzowie są ambasadorami usługodawców, których działalność odbywa się w porach wieczornych i nocnych oraz promotorami nocnego życia miast, a z drugiej strony współpracują z władzami lokalnymi na rzecz możliwie harmonijnego i zrównoważonego życia nocnego. Ich zadaniem jest zarówno wsparcie gospodarki nocy, jak i łagodzenie jej negatywnych skutków.

Zrównoważony rozwój gospodarki nocy jest niezwykle istotny dla młodych mieszkańców miast historycznych, którzy powinni mieć zapewnioną odpowiednią jakość czasu wolnego, by mogli być przekonani o słuszności decyzji wiązania swojej przyszłości z tymi miastami.

W ostatnich latach zmienił się sposób zwiedzania i życia w miastach historycznych, dlatego rozwój nocnej oferty jest wymuszany przez współczesnych turystów, ale także nowych mieszkańców. Należy zauważyć nie tylko wzrost mody na hedonistyczny styl życia, ale także chociażby zmianę modelu „rekreacji” nocnej – wcześniej wiele z wydarzeń miało miejsce w prywatnych mieszkaniach, dzisiaj się od tego odchodzi. W zamian poszukuje się oferty nocnej w przestrzeni miasta i współdzielenia oraz problemów, które z nich wynikają. Propozycja takiej wspólnej polityki byłaby interesującą opcją dla miast. Noc należy traktować jako czas spotkań ludzi o wysokim poziomie kreatywności i talentu. Wsparcie gospodarki nocy nie może być ukierunkowane na sprzyjanie hedonistycznym postawom i prostym rozrywkom, ale zwiększaniu możliwości rozwoju branż kreatywnych.

Efektom działań burmistrza nocnego w Amsterdamie jest między innymi wprowadzenie instytucji nocnych wolontariuszy co dało efekt tych w postaci spadku o 25% wypadków agresji oraz spadku o 30% niedogodności zgłaszanych w nocy przez mieszkańców. Ustanowienie i funkcjonowanie instytucji burmistrza nocnego pozwala na identyfikację słabości dotychczasowej polityki miast w odniesieniu do gospodarki nocy, nastawionej najczęściej na

wprowadzanie ograniczeń i zakazów, nie patrząc na ich długotrwałe efekty. W Tuluzie rozpoczęto opracowywanie zintegrowanej polityki dotyczącej: nocnego transportu publicznego, wsparcia usług gastronomicznych, oświetlenia budynków.

Gospodarka nocy i gospodarka turystyczna charakteryzują się podobną rozproszoną i rozdrobnioną strukturą. Dopełniają się wzajemnie jako dwie strony oferty wolnego czasu w mieście – dziennej i nocnej. Wymagają także zintegrowanego podejścia do planowania i zarządzania opartego na ponadbranżowym i ponadsektorowym konsensusie. We współczesnym trendzie turystyfikacji życia mieszkańców oraz poszukiwania lokalności przez turystów, integracja funkcji turystycznej oraz funkcji nocnej miasta jest nieunikniona. Podstawą wszelkich działań powinien być ciągły monitoring ich ewolucji i negatywnych symptomów ich rozwoju. Harmonijne i zintegrowane zarządzanie gospodarką nocy to młoda koncepcja rozwoju miast. Idea funkcjonowania nocnych burmistrzów, oparta na współpracy wszystkich zainteresowanych na rzecz identyfikacji i minimalizacji kosztów społecznych oraz wskazywania dobrych stron życia miasta i tym samym zamieniania problemów w atuty, warta jest przeszczepienia na grunt turystyczny. Istotne jest jednak podejście projakościowe zarówno w odniesieniu do gospodarki turystycznej, jak i gospodarki nocy. Konkretnie, negatywne doświadczenia wskazują, że koncepcja zarządzania konfliktem jest bardziej użyteczna w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju turystyki w miastach historycznych. Rozwiązywanie konfliktów wymaga działalności mediatora mającego autorytet, wiarygodność w oczach partnerów, umiejętność wczesnego i dogłębnego rozpoznania problemu, wiedzę ekspercką oraz odpowiednią strukturę organizacyjną i uprawnienia formalno-prawne. W tym kontekście instytucja burmistrza nocy odświeża, wzmacnia i uzupełnia działalność DMO, czyli instytucji odpowiedzialnych za zarządzania turystyką w miastach europejskich. Nie jest zatem zasadne pytanie, czy miastom historycznym potrzebne jest skoordynowane podejście do rozwoju gospodarki nocy. Zamiast tego należy zapytać, jak szybko rozpowszechni się instytucja nocnych burmistrzów i kiedy nastąpi partnerstwo gospodarki turystycznej z nocną aktywnością miasta.